

(047.1)
351#

631.476 : 631.512 (-.913.2)

STICHTING VOOR BODENKARTERING
WAGENINGEN
BIBLIOTHEEK

Stichting voor Bodenkartering
Wageningen

Rapport nr. 321.

Directeur: Prof. Dr C.H. Reelma

DE BODENBESTELDEID VAN DE PERCELEN 67, 68 EN 69

VAN DE WILHELMINAPOLDER (ZUID BEVELAND)

door:

Dr Ir K. van der Meer, bodenkundige en
I. Ova, opzichter bij de
Stichting voor Bodenkartering

Wageningen, Maart 1953.

ISN = 204184-02

INHOUD:

Woerd vocraf

1. Opbouw van het gebied
2. Karteringcriteria in verband met de productiviteit
3. Beschrijving van de bodenkaart in verband met de mogelijkheid tot dieplagaan

BIJLAGEN:

1. Bodenskaart van de perceelen 67, 68 en 69, schaal 1 : 2500
2. Profielenkaart van de perceelen 67, 68 en 69, schaal 1 : 2500

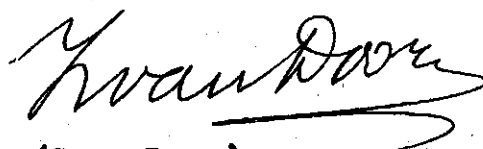
WOORD VOORAF

In opdracht van de Directeur van de Wilhelmsnapolder werd een bodemkartering uitgevoerd, speciaal met het oog op de mogelijkheid van diepploegen.

In verband daarmee is geen kaart van de bodentypen vervaardigd, -deze zijn boorpuntsgewijze aangeduid op de profielenkaart-, doch is een bodemkaart samengesteld, waarop speciaal de gebieden met storende lagen staan aangegeven.

Het veldwerk werd uitgevoerd in de herfst van 1952 door I. Ovaas, onder leiding van onze gastmedewerker, Dr Ir K. van der Meer.

DE ADJUNCT-DIRECTEUR VAN DE
STICHTING VOOR BODEMKARTERING,

(Z. van Doorn)

1. OEBOUW VAN HET GEBIED

De gekarteerde percelen worden tot de Nieuwlandgrenzen gerekend. Dit houdt in, dat het gehele profiel kalkrijk is en meestal van boven naar beneden lichter wordt. Bij de vorming van Nieuwlandgrenzen zijn meestal 2 fasen van afzetting te onderscheiden, n.l.:

- a. vorming van sandplaten omgeven door stroomgeulen
- b. dichtslibbing van de geulen en bedekking van de sandplaten met slibhoudend materiaal.

Hier doet zich echter het verschijnsel voor, dat de vorming van sandplaten pas is ingetreden, nadat voordien reeds een begin van dijkvorming aanwezig was. Hierdoor zien we bij de plaatgrenzen op ca 60 - 90 en o.m.v. een overgang naar meer of minder fijn en slibhoudender materiaal.

De swaarte van de bovengrond wordt bepaald door:

1. Afstand van het Goesche Diep, daar deze een tot de bedijking watervoorzende kreek is geweest. Langs de kreek vinden we de lichtste en verder er vandaan een zwaardere afzetting.
2. Dikte van het oorspronkelijk afgezette kleidek op het plaatsand. Als n.l. het afgezette, slibhoudende dek op de sandplaat dunner is dan 30 cm bestaat de kans dat deze doorgeploegd wordt met de plaatsand-ondergrond. Daardoor ontstaat een menggrond met een afwijkende granulaire samenstelling n.l. een hoog percentage grove delen ten opzichte van de fijne delen. Dat zulks het geval is bij een gedeelte van de sandplaat v.n.l. op perc. 67 is duidelijk merkbaar.

2. KATERINGSKRITERIA IN VERBAND MET DE PRODUCTIVITEIT

Daar de vochthoudendheid van het profiel hier een der voornaamste pijlers is voor de productiviteit en grotendeels afhankelijk is van de swaarte, is de grond ingedeeld in:

- a. Zware zavel, > 25% afslibbaar 1)
- b. lichte zavel, 15-25% afslibbaar

1) afslibbaar: < 16 m.

- c. zeer lichte zavel, 10 - 15% afslibbaar
- s. middelgrof zand, 5-10% afslibbaar; U-cijfer 80 - 100
- l. los grof zand, <5% afslibbaar; U-cijfer 60 - 80.

De dikte en zwaarte van de verschillende lagen zijn tot uitdrukking gebracht op de profielenkaart (bijlage 2), bij voorbeeld:

profiel a3, 16, s8, e12 wil zeggen

a3 zware zavel van 0-30 cm o.m.v.

16 los grof zand van 30-60 cm o.m.v.

s8 middelgrof zand van 60-80 cm o.m.v.

e12 zeer lichte zavel van 80 - 120 cm o.m.v.

Aangezien slechts bij enkele profielen een iets hoger gehalte aan afslibbare delen voorkwam dan 35%, is er verder naar boven geen indeling gemaakt.

Zolang nog een percentage slib van meer dan 10% tot een diepte van ca 80 cm aanwezig is (bodentype 3), zal de verdroging geen extreme vormen aannemen. Hier immers zal de beworteling tot vrij grote diepte doorgaan. De productiviteit van deze grond is goed.

Anders is dit, indien ondiep grofsandige lagen voorkomen (bodentype 1). Hierin heeft praktisch geen beworteling plaats, waardoor de plant enkel aangewezen is op de regenval en de vochtreserve van het dunne slibhoudende dek.

Het middelgrove zand (bodentype 2) heeft in dit verband enigszins gunstiger eigenschappen, omdat hierin nog wel enige beworteling voorkomt. Vooral als de ondergrond weer slijtrijker wordt geeft deze laag geen sterk storend effect.

3. BESCHRIJVING BODENKAART IN VERBAND MET DE MOGELIJKHEID TOT DIEPPLOEGEN

Het is in hoofdzaak het middelste stuk, aansluitend op het reeds gediëppte gedeelte, dat voor diepploegen in aanmerking komt (type 1, bijlage 1). Het grove zand komt hier overwegend op 30 cm o.m.v. voor, terwijl het op ca 60 à 90 cm overgaat in middelgrof zand tot lichte zavel.

Het beste is hier dit gedeelte tot een diepte van 120 cm te keren.

waarbij de bouwvoor grotendeels boven dient te blijven. Hierbij moet er naar gestreefd worden, de slibhoudende ondergrond zo volledig mogelijk onder de bouwvoor te krijgen, terwijl het losse grove zand zo diep mogelijk wordt weggewerkt. Daardoor zal een vochthoudend profiel ontstaan van 60 à 90 cm dikte. Het voordeel van deze methode is, dat de bouwvoor intact blijft, waardoor geen oogstdepressies of andere nadelen te verwachten zijn. Ook benadert men zo het meest ideale profiel, dat van boven naar beneden geleidelijk lichter wordt.

Indien geen mogelijkheid bestaat tot deze diepte te ploegen, zou er in ieder geval naar gestreefd moeten worden door menging van de bovengrond met de eronder liggende storende zandlaag een aansluiting van doorwortelbaar materiaal te krijgen met de slibhoudende ondergrond. Zoals reeds werd opgemerkt ligt de slibhoudende ondergrond grotendeels tussen 60 - 90 cm (zie profielenkaart). Om de storende invloed van de grefsandlaag weg te werken zou dus tot ca 90 cm geploegd moeten worden.

De overgang van type 1 naar type 3 wordt gevormd door gronden met vrij dunne laag middelgrof zand in het profiel (type 2). Ook komen van dit type nog een paar kleine afzonderlijke complexen voor. Daar verdroging hierop geen ernstige vormen zal aannemen is hier diepploegen niet noodzakelijk.

Type 3 bevat geen storende lagen, zodat dit voor diepploegen niet in aanmerking komt.